

**ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ
ΗΠΕΙΡΟΥ Α.Ε.**

Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ

ΑΞΟΝΑΣ 4:

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ LEADER

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

**ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
2007-2013**

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

**ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ
ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ
ΑΞΟΝΑ 4 ΤΟΥ ΠΑΑ «ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ LEADER» ΤΗΣ
«ΗΠΕΙΡΟΣ Α.Ε.»**

Το παρόν έντυπο συγχρηματοδοτείται από:
το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας (ΠΑΑ) 2007-2013 εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 29.11.2007 με την αριθ. πρωτ. Ε(2007) 6015 Απόφαση, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.

Οι **Στρατηγικοί Στόχοι** του επιχειρησιακού προγράμματος είναι:

- **Διατήρηση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας, της δασοκομίας και του αγροδιατροφικού τομέα**
- **Προστασία του περιβάλλοντος και αειφόρος διαχείριση των φυσικών πόρων**
- **Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και ενθάρρυνση της διαφοροποίησης της αγροτικής οικονομίας**
- **Δημιουργία τοπικών ικανοτήτων για την απασχόληση και τη διαφοροποίηση στις αγροτικές περιοχές μέσω της προσέγγισης LEADER**

Οι τέσσερις προαναφερθέντες στρατηγικοί στόχοι συνιστούν τους τέσσερις Άξονες του ΠΑΑ

ΑΞΟΝΑΣ 4 ΤΟΥ ΠΑΑ: «ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ LEADER»

ΓΕΝΙΚΑ

Στο πλαίσιο της προσέγγισης LEADER θα εφαρμοστούν τοπικά προγράμματα με ολοκληρωμένο και πολυτομεακό χαρακτήρα σε σαφώς προσδιορισμένες αγροτικές περιοχές. Η εκπόνηση και εφαρμογή των τοπικών προγραμμάτων θα πραγματοποιηθεί μέσω της "εκ των κάτω προς τα άνω προσέγγισης" από τοπικά εταιρικά σχήματα δημόσιου – ιδιωτικού τομέα (Ομάδες Τοπικής Δράσης – ΟΤΔ), που δραστηριοποιούνται σε συγκεκριμένη περιοχή παρέμβασης.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ LEADER

Οι τρεις εφαρμογές της πρωτοβουλίας LEADER περιορίστηκαν σε περιοχές που παρουσίαζαν τα μεγαλύτερα διαρθρωτικά προβλήματα και κυρίως σε ορεινές και μειονεκτικές.

Ωστόσο, μετά την εμπειρία των εφαρμογών αυτών και παράλληλα λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη ισόρροπης ανάπτυξης του αγροτικού χώρου, αλλά κυρίως την ανάγκη αντιμετώπισης των προβλημάτων των περιοχών που πλήττονται άμεσα από την εφαρμογή της ΚΑΠ, η προσέγγιση LEADER στο πλαίσιο του Άξονα 4 του ΠΑΑ θα αφορά **ορεινές, μειονεκτικές, αλλά και πεδινές**.

Σημειώνεται ότι κατά την υλοποίηση των τοπικών προγραμμάτων LEADER, οι σχετικές παρεμβάσεις θα πραγματοποιηθούν σε Δημοτικά/Τοπικά Διαμερίσματα μέχρι 5.000 κατοίκους. Η πυκνότητα πληθυσμού της περιοχής παρέμβασης πρέπει να είναι μικρότερη των 150 κατοίκων ανά km².

Επίσης είναι επιτρεπτή και η υλοποίηση παρεμβάσεων σε εκτός σχεδίου περιοχές Δημοτικών/Τοπικά Διαμερισμάτων με πληθυσμό έως και 10.000 κατοίκους.

Οι περιοχές στις οποίες θα εφαρμοστούν τοπικά προγράμματα LEADER θα πρέπει να **διαφοροποιούνται γεωγραφικά** από τις περιοχές στις οποίες θα εφαρμοστούν τοπικά προγράμματα του Άξονα Προτεραιότητας 4 του Επιχειρησιακού Προγράμματος "ΑΛΙΕΙΑ 2007-2013" και να μην επικαλύπτονται.

Υπεγράφη στις 6.6.2010 η σύμβαση στα πλαίσια του Άξονα 4 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) (προσέγγιση LEADER) μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και της Αναπτυξιακής Ηπείρου Α.Ε. – Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία Ο.Τ.Α. με τον διακριτικό τίτλο «ΗΠΕΙΡΟΣ Α.Ε.», ως Ομάδας Τοπικής Δράσης που θα διαχειριστεί και θα υλοποιήσει το τοπικό πρόγραμμα LEADER για τους Νομούς Ιωαννίνων και Θεσπρωτίας.

Το ύψος της δημόσιας δαπάνης που έχει εγκριθεί στα πλαίσια του τοπικού προγράμματος για την «ΗΠΕΙΡΟΣ Α.Ε.» ανέρχεται στα **6.150.000,00 ευρώ**, ενώ ο συνολικός προϋπολογισμός θα ξεπεράσει τα **9.000.000,00 ευρώ**.

Τα χρονικά περιθώρια υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων είναι μέχρι τις **31.12.2015**.

Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ LEADER» ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΚΑΙ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ

Νομός Ιωαννίνων

Δήμος Ιωαννιτών (μόνο το Δ.Δ. Μαρμάρων)

Δήμος Ανατολής (για το Δ.Δ. Ανατολής εντός είναι η εκτός σχεδίου περιοχή)

Δήμος Κόνιτσας

Δήμος Μαστοροχωρίων

Δήμος Μπιζανίου

Δήμος Παμβώτιδος

Δήμος Περάματος (εκτός του Δ.Δ. Περάματος)

Κοινότητα Αετομηλίτσας

Κοινότητα Φούρκας

Κοινότητα Νήσου Ιωαννίνων

Νομός Θεσπρωτίας

Δήμος Ηγουμενίτσας (εκτός του Δ.Δ. Ηγουμενίτσας)

Δήμος Παραποτάμου

Δήμος Συβότων

Κοινότητα Πέρδικας

ΜΕΤΡΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΞΟΝΑ 4

Τα τοπικά προγράμματα του Άξονα 4 του ΠΑΑ περιλαμβάνουν τα ακόλουθα τρία μέτρα :

- **41. Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης:**
 - 411. Ανταγωνιστικότητα
 - 413. Ποιότητα ζωής / Διαφοροποίηση
- **421 Διατοπική και Διακρατική Συνεργασία**
- **431 Δαπάνες λειτουργίας, απόκτηση δεξιοτήτων, εμπύχωση**

ΜΕΤΡΟ 41: «Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης»

Περιλαμβάνει τα ακόλουθα υπομέτρα:

ΟΜΑΔΑ ΥΠΟΜΕΤΡΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΜΑΔΑΣ	ΥΠΟΜΕΤΡΟ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΠΟΜΕΤΡΟΥ
Ανταγωνιστικότητα	411	Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων	L123
Ποιότητα ζωής / Διαφοροποίηση	413	Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες	L311
		Στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ μικρών επιχειρήσεων	L312
		Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων	L313
		Βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό	L321
		Ανακαίνιση και ανάπτυξη χωριών	L322
		Διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς	L323

ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

Για τα ιδιωτικά έργα φυσικών προσώπων ο υποψήφιος επενδυτής πρέπει να έχει συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας του και να μην έχει υπερβεί το 65^ο κατά την ημερομηνία υποβολής της πρότασης. Επίσης να μην είναι εν ενεργεία Δημόσιος Υπάλληλος ή υπάλληλος ΝΠΔΔ ή στρατιωτικός.

L123 – Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων

Αφορά παρεμβάσεις που αποσκοπούν στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του υπομέτρου εντάσσονται οι ακόλουθες δράσεις:

- **L123α – Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων**
- **L123β – Αύξηση της αξίας των δασοκομικών προϊόντων**

Δράση: L123α – Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων

A. Πεδίο Εφαρμογής

Παρέχεται ενίσχυση κατά τομέα ως ακολούθως:

ΚΡΕΑΣ

- Δράση 1.3.: Εκσυγχρονισμός – επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων, μονάδων τεμαχισμού – τυποποίησης κρέατος και παραγωγής κρεατοσκευασμάτων.
- Δράση 1.4.: Ίδρυση μονάδων τεμαχισμού – τυποποίησης κρέατος θηραματικών ειδών και παραγωγής κρεατοσκευασμάτων σε περιπτώσεις καθετοποίησης της παραγωγής.
- Δράση 1.5.: Ίδρυση μονάδων τεμαχισμού – τυποποίησης κρέατος και παραγωγής κρεατοσκευασμάτων, σε περιοχές όπου δεν υπάρχει επαρκής υποδομή, με στόχο την προστασία της δημόσιας υγείας.
- Δράση 1.6.: Εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση, χωρίς αύξηση δυναμικότητας, με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων παραγωγής προϊόντων με βάση το κρέας (αλλαντοποιεία – κονσέρβες κ.λπ.).

ΓΑΛΑ

- Δράση 2.1: Ίδρυση - επέκταση τυροκομείων εφόσον κρίνεται απαραίτητο λόγω επάρκειας γάλακτος.
- Δράση 2.2.: Εκσυγχρονισμός τυροκομείων με ή χωρίς μετεγκατάσταση ώστε να τηρούνται οι βασικοί όροι υγιεινής και να προωθηθούν τα ποιοτικά προϊόντα ΠΟΠ, ΠΓΕ της χώρας.
- Δράση 2.4.: Ίδρυση μικρών μονάδων παραγωγής γιαούρτης και λοιπών ζυμούμενων προϊόντων γάλακτος.

- Δράση 2.5.: Εκσυγχρονισμός – επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων παραγωγής γιαούρτης και λοιπών ζυμούμενων προϊόντων γάλακτος.
- Δράση 2.6.: Ίδρυση ή εκσυγχρονισμός – επέκταση, μονάδων αξιοποίησης παραπροϊόντων (τυρόγαλα), που στοχεύουν στη βελτίωση του περιβάλλοντος.

ΑΥΓΑ – ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ

Αυγά:

- Δράση 3.1.1.: Ίδρυση μονάδων τυποποίησης και συσκευασίας αυγών.
- Δράση 3.1.2.: Εκσυγχρονισμός – επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων τυποποίησης και συσκευασίας αυγών.
- Δράση 3.1.3.: Ίδρυση μονάδων επεξεργασίας αυγών για παραγωγή νέων προϊόντων με βάση τα αυγά.
- Δράση 3.1.4.: Ίδρυση μονάδων τυποποίησης και συσκευασίας αυγών και προϊόντων που τυποποιούνται με βάση αναγνωρισμένες προδιαγραφές ή πρότυπα (ειδικές εκτροφές, βιολογικά κ.λπ.) στα πλαίσια καθετοποίησης των μονάδων.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΖΩΑ

Μέλι:

- Δράση 4.1.: Εκσυγχρονισμός χωρίς αύξηση δυναμικότητας με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων τυποποίησης – επεξεργασίας – μεταποίησης - συσκευασία μελιού.
- Δράση 4.2.: Ίδρυση μικρών μονάδων τυποποίησης – συσκευασίας μελιού μόνο σε ορεινές – νησιωτικές περιοχές, με προτεραιότητα στις μονάδες τυποποίησης – επεξεργασίας – μεταποίησης βιολογικού μελιού.
- Δράση 4.3.: Ίδρυση – εκσυγχρονισμός – επέκταση - μετεγκατάσταση μονάδων για παραγωγή σακχαρωδών προϊόντων με βάση το μέλι, snacks κλπ.
- Στον υποτομέα του μελιού καμία από τις ανωτέρω δράσεις δεν εμπίπτει στα πεδία επιλεξιμότητας του Καν. 797/2004.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ

- Δράση 6.1.: Εκσυγχρονισμός καθέτων αποθηκευτικών χώρων δημητριακών και με εγκαταστάσεις αερισμού ή με ψυχρό αέρα.
- Δράση 6.2.: Εκσυγχρονισμός – βελτίωση οριζοντίων παλαιών αποθηκών.
- Δράση 6.3.: Ίδρυση ξηραντηρίων δημητριακών.
- Δράση 6.4.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων ξηραντηρίων δημητριακών.
- Δράση 6.5.: Συμπλήρωση – εκσυγχρονισμός χωρίς αύξηση δυναμικότητας υφισταμένων αποθηκευτικών εγκαταστάσεων ρυζιού με τοποθέτηση συστημάτων προκαθορισμού ξήρανσης & ψύξης.
- Δράση 6.6.: Ίδρυση νέων μονάδων αποφλοίωσης - επεξεργασίας – τυποποίησης ρυζιού.

- Δράση 6.7.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων αποφλοίωσης ρυζιού με εξοπλισμό λείανσης, χρωματοδιαλογής και υγροθερμικής επεξεργασίας και τυποποίησης – συσκευασίας με ή χωρίς μετεγκατάσταση.
- Δράση 6.8.: Ίδρυση silos σε κόμβους σύγχρονων διαμετακομιστικών κέντρων.
- Δράση 6.9.: Ίδρυση οριζοντίων αποθηκών σε νησιωτικές ή ορεινές περιοχές.

ΕΛΑΙΟΥΧΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

A) Ελαιόλαδο

- Δράση 7.1.: Ελαιοτριβεία
 - α) Εκσυγχρονισμός, με ή χωρίς μετεγκατάσταση ελαιοτριβείων χωρίς αύξηση δυναμικότητας με προτεραιότητα σε αυτά που επεξεργάζονται βιολογική πρώτη ύλη.
 - β) Συγχωνεύσεις ελαιοτριβείων με δυναμικότητα ανάλογη των συγχωνευθέντων.
 - γ) Ίδρύσεις ελαιοτριβείων αποκλειστικά και μόνο σε ορεινές ή νησιωτικές περιοχές από βιολογική πρώτη ύλη.
- Δράση 7.2.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση τυποποιητηρίων - συσκευαστηρίων ελαιολάδου, χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.
- Δράση 7.3.: Ίδρύσεις – επεκτάσεις τυποποιητηρίων ελαιολάδου για την παραγωγή επώνυμων ποιοτικών, εμπορεύσιμων συσκευασιών, με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας του προϊόντος.
- Δράση 7.4.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση ραφιναριών ελαιολάδου χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.

B) Άλλα Έλαια

- Δράση 7.5: Ίδρυση – Επέκταση – Εκσυγχρονισμός χωρίς αύξηση δυναμικότητας με ή χωρίς μετεγκατάσταση σπορελαιουργείων και βιομηχανιών σπορελαιουργίας.

ΟΙΝΟΣ

- Δράση 8.1.: Εκσυγχρονισμός οινοποιείων με ή χωρίς μετεγκατάσταση χωρίς αύξηση της δυναμικότητας, για παραγωγή οίνων ποιότητας.
- Δράση 8.2.: Συγχώνευση οινοποιείων με παράλληλο εκσυγχρονισμό (κτιριακών εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού) για βελτίωση της ποιότητας και μείωση του κόστους παραγωγής, χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.
- Δράση 8.3.: Ίδρυση νέων οινοποιείων σύγχρονης τεχνολογίας:
 - α) σε περιπτώσεις εξυπηρέτησης της τοπικής παραγωγής σε ορεινές και νησιώτικες περιοχές
 - β) μονάδων παραγωγής οίνων από προϊόντα της βιολογικής αμπελοργίας [Καν.(ΕΟΚ) 2092/91] και συστημάτων ολοκληρωμένης διαχείρισης.
- Δράση 8.4: Προσθήκη, εκσυγχρονισμός, επέκταση γραμμής εμφιάλωσης οίνου σε οινοποιεία για την κάλυψη των αναγκών εμφιάλωσης της παραγωγής τους.

ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΑ

I. Στο επίπεδο της εμπορίας

- Δράση 9.1.: Ίδρυση μονάδων συσκευασίας, τυποποίησης, διαλογής, συντήρησης, ψύξης, αποθήκευσης νωπών οπωροκηπευτικών, πατάτας, σύκων, οσπρίων και ξηρών καρπών.
- Δράση 9.2.: Ίδρυση εγκαταστάσεων στατικών ψυγείων και κατασκευή μικρής δυναμικότητας συσκευαστηρίων κηπευτικών με δυνατότητα προμήθειας κινητών (αυτοκινήτων) ψυγείων μόνο στα νησιωτικές περιοχές (πλην Κρήτης και Εύβοιας).
- Δράση 9.3.: Εκσυγχρονισμοί ή/και επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφιστάμενων μονάδων συσκευασίας, τυποποίησης, διαλογής, συντήρησης, ψύξης, αποθήκευσης νωπών οπωροκηπευτικών, πατάτας, σύκων, οσπρίων και ξηρών καρπών.

II. Στο επίπεδο της μεταποίησης

- Δράση 9.7.: Μεταποίηση Βιομηχανικής τομάτας

Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων, κυρίως όσον αφορά:

- τη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- την παραγωγή νέων προϊόντων χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.

- Δράση 9.8.: Μεταποίηση φρούτων (ροδάκινα, βερίκοκα, αχλάδια, μήλα, δαμάσκηνα κ.λπ.)

α) Κονσερβοποιεία – Χυμοί φρούτων – Αποξηραμένα φρούτα

Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση ή/και επέκταση υφισταμένων μονάδων κονσερβοποίησης οπωροκηπευτικών, βιομηχανικών ροδακίνων και αχλαδιών, λοιπών φρούτων και λαχανικών κυρίως όσον αφορά:

- τη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- την παραγωγή νέων προϊόντων.

Ίδρυση νέων μονάδων μεταποίησης (κονσερβοποίησης) οπωροκηπευτικών (πλην βιομηχανικής τομάτας), βιομηχανικών ροδακίνων και αχλαδιών, λοιπών φρούτων και λαχανικών.

β) Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση ή/και επέκταση υφισταμένων μονάδων χυμοποίησης, κυρίως όσον αφορά:

- τη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- την παραγωγή νέων προϊόντων.

γ) Ίδρυση νέων μονάδων χυμοποίησης οπωρών (πλην των εσπεριδοειδών) σύγχρονης τεχνολογίας.

δ) Αποξηραμένων φρούτων

Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση ή/και επέκταση μονάδων αποξήρανσης φρούτων (δαμάσκηνα, βερίκοκα κ.λπ.).

ε) Ίδρυση – εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων παραγωγής μαρμελάδων και γλυκών κουταλιού.

στ) Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων, χυμοποίησης εσπεριδοειδών κυρίως όσον αφορά:

- τη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- τις ψυκτικές εγκαταστάσεις,
- την παραγωγή νέων προϊόντων.

▪ Δράση 9.9.: Μεταποίηση λαχανικών

α) Ίδρυση νέων μονάδων παραγωγής τουρσιών και ψητών λαχανικών, εκσυγχρονισμός και επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων, κυρίως όσον αφορά :

- στη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών και
- στην παραγωγή νέων προϊόντων

β) Ίδρυση νέων μονάδων ή εκσυγχρονισμός – επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων για την παραγωγή χυμών λαχανικών κύβων ή μιγμάτων αυτών σε ασηπτική συσκευασία.

▪ Δράση 9.10.: Επενδύσεις εγκατάστασης βιολογικού καθαρισμού και αξιοποίησης υπολειμμάτων των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών του τομέα μεταποίησης οπωροκηπευτικών για την παραγωγή λιπασμάτων ή/και ζωοτροφών.

▪ Δράση 9.11.: Μεταποίηση ξηρών καρπών.

Ίδρυση νέων μονάδων, εκσυγχρονισμός και επέκταση ή και μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων για παραγωγή προϊόντων πάστας, νιφάδων πραλίνας, παστελιών, snacks κ.λπ.

▪ Δράση 9.12.: Μεταποίηση σύκων - σταφίδων

α) Εκσυγχρονισμός και επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων.

β) Ίδρυση νέων μονάδων μεταποίησης – αποξηράνσης σύκων και σταφίδων.

III. Στον τομέα των μονάδων επεξεργασίας επιτραπέζιων ελαιών

▪ Δράση 9.13.: Εκσυγχρονισμός των μονάδων επεξεργασίας βρωσίμων ελαιών, χωρίς αύξηση δυναμικότητας.

▪ Δράση 9.14.: Ίδρυση – επέκταση μονάδων μόνο για γραμμές συσκευασίας καταναλωτή και γραμμές παραγωγής νέων προϊόντων.

▪ Δράση 9.15.: Μετεγκαταστάσεις που αφορούν την μεταφορά μονάδων από τις αστικές περιοχές, για λόγους που σχετίζονται με τη ρύπανση χωρίς αύξηση δυναμικότητας.

IV. Στον τομέα των Γεωμήλων

▪ Δράση 9.16.: Ίδρύσεις νέων μονάδων, εκσυγχρονισμός – επέκταση, με ή χωρίς μετεγκατάσταση, συμπλήρωση υφισταμένων μονάδων, ή προσθήκη γραμμών σε υφιστάμενες μονάδες μεταποίησης γεωμήλων με προορισμό την παραγωγή νέων προϊόντων όπως:

- προτηγανισμένης / κατεψυγμένης πατάτας,
- τσιπς ή σνακς πατάτας κ.λπ.

- άλλα νέα προϊόντα

ΑΝΘΗ

- Δράση 10.1.: Ίδρυση νέων εγκαταστάσεων μεταποίησης ή εκσυγχρονισμός ή επέκταση υφισταμένων μονάδων.
 - α) Ίδρυση ή εκσυγχρονισμός και επέκταση τυποποιημένων δρεπτιών ανθέων και γλαστρικών.
 - β) Ίδρυση ξηραντηρίων ανθέων.
- Δράση 10.2.: Ίδρυση νέων εγκαταστάσεων εμπορίας (νέες αναγορές – κέντρα διανομής) από συλλογικούς φορείς ανθοπαραγωγών.

ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

- Δράση 12.1.: Ίδρυση – επέκταση μονάδων επεξεργασίας και τυποποίησης σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού.

Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων επεξεργασίας και τυποποίησης σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού.

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ

- Δράση 13.1.: Ίδρυση – επέκταση μονάδων τυποποίησης και επεξεργασίας αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών.
- Δράση 13.2.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων τυποποίησης και επεξεργασίας αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών.

B. Δικαιούχοι

Φυσικά και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που δύναται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.

Γ. Ύψος ενίσχυσης – Συνολικό Κόστος

Ύψος ενίσχυσης: 50%

Ύψος επένδυσης: έως 500.000 € συνολικό κόστος

Αποκλείεται η ενίσχυση:

- α) επενδύσεων για τη μεταποίηση ή την εμπορία προϊόντων που προέρχονται από χώρες εκτός Ε.Ε.
- β) επενδύσεων παρασκευής και εμπορίας προϊόντων απομίμησης ή υποκατάστασης του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, καθώς και του μελιού.
- γ) επενδύσεων στο επίπεδο λιανικού εμπορίου
- δ) επενδύσεων που αφορούν γενετικά τροποποιημένα προϊόντα
- ε) επενδύσεων οι οποίες έχουν ενισχυθεί ή προβλέπεται η ενίσχυσή τους στα πλαίσια των ΚΟΑ.

Δράση: L123β – Αύξηση της αξίας των δασοκομικών προϊόντων

A. Πεδίο Εφαρμογής

Η δράση αφορά σε δημιουργία και εκσυγχρονισμό μονάδων μεταποίησης και εμπορίας δασοκομικών προϊόντων & υπάγονται επενδύσεις που αφορούν στη μεταποίηση και εμπορία των δασοκομικών προϊόντων μέχρι και την πρωτογενή επεξεργασία του ξύλου.

Ως πρωτογενή δασικά προϊόντα θεωρούνται:

Στρογγυλή ξυλεία όλων των διαστάσεων κωνοφόρων και πλατύφυλλων

Καυσόξυλα

Φελλός

Ερικόριζα

Η πρωτογενής επεξεργασία των ανωτέρω δασικών προϊόντων στοχεύει κυρίως στην παραγωγή των ακόλουθων δασικών προϊόντων:

Πριστή ξυλεία όλων των διαστάσεων κωνοφόρων και πλατύφυλλων ειδών

Στύλοι ΔΕΗ

Σχίζες, στρογγύλια, βουβά

Ξύλο θρυμματισμού

Ξυλάνθρακες

Ξυλοκυτταρίνη, Λιγνίνη

Μοριοσανίδες, ινοσανίδες

Επικολλητά, αντικολλητά, MDF

B. Δικαιούχοι

Φυσικά και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που δύνανται να υλοποιήσουν πολύ μικρές επιχειρήσεις, κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής και του Καν(ΕΚ) 800/2008.

Γ. Ύψος ενίσχυσης – Συνολικό Κόστος

Ύψος ενίσχυσης:

Για επενδυτικά σχέδια προϋπολογισμού μέχρι και 200.000€: 50%

Για επενδυτικά σχέδια προϋπολογισμού μεγαλύτερου των 200.000€ : 60%

Ύψος επένδυσης: έως 500.000 € συνολικό κόστος

L311 – Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες
--

A. Πεδίο Εφαρμογής

Στο υπομέτρο εντάσσονται οι ακόλουθες δράσεις:

- Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης.
- Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί χώρων εστίασης και αναψυχής.
- Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επισκέψιμων αγροκτημάτων.
- Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τουρισμού της υπαίθρου (π.χ. εναλλακτικές μορφές τουρισμού, ειδικές μορφές τουρισμού, χώροι αθλοπαιδιών, χώροι γευσιγνωσίας)
- Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μονάδων οικοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών παραδοσιακής τέχνης, βιοτεχνικών μονάδων (σε ενδεικτικούς κλάδους με βάση ταξινόμηση ΣΤΑΚΟΔ, όπως αυτοί αναφέρονται στον πίνακα των καλυπτόμενων τομέων).
- Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών (σε ενδεικτικούς κλάδους με βάση ταξινόμηση ΣΤΑΚΟΔ, όπως αυτοί αναφέρονται στον πίνακα των καλυπτόμενων τομέων).
- Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α΄ μεταποίηση

Για τις ανωτέρω δράσεις του υπομέτρου η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (όπως φωτοβολταϊκά, αξιοποίηση βιομάζας, γεωθερμία) με σκοπό την ίδια κατανάλωση, θα προιμοδοτείται στο πλαίσιο της αξιολόγησης των επιχειρήσεων.

B. Δικαιούχοι

Φυσικά πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητα σε γεωργική εκμετάλλευση κατά κύρια ή μερική απασχόληση κατά τη στιγμή της υποβολής της αίτησης ενίσχυσης. Εξαιρούνται οι γεωργικοί εργάτες.

Γ. Ύψος ενίσχυσης – Συνολικό Κόστος

Ύψος ενίσχυσης: 60%

Ύψος επένδυσης:

Όσον αφορά στις υποδομές διανυκτέρευσης (ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί) το συνολικό κόστος θα ανέρχεται μέχρι **600.000€ και έως 40 κλίνες**. Σημειώνεται, ότι οι παρεμβάσεις εκσυγχρονισμού των υποδομών διανυκτέρευσης δύνανται να αφορούν είτε ποιοτική αναβάθμιση, είτε και αύξηση της δυναμικότητας. Για τις λοιπές επιχειρήσεις (ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί), το συνολικό κόστος θα ανέρχεται μέχρι **300.000€**.

Τα όρια αυτά ισχύουν και για τη δράση: **«Επισκέψιμα αγροκτήματα»** στην περίπτωση που η παρέμβαση περιλαμβάνει και υποδομή διανυκτέρευσης. Όσον αφορά στα επισκέψιμα αγροκτήματα, η ελάχιστη απαιτούμενη έκταση δεν μπορεί να είναι μικρότερη των **20 στρεμμάτων**.

Λειτουργικές μορφές και τάξεις υποδομών διανυκτέρευσης που επιδοτούνται:

- Μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτισμάτων σε τουριστικά καταλύματα.
- Ξενοδοχεία κλασσικού τύπου, 5, 4 και 3 αστέρων.

Πρόκειται για μορφή ξενοδοχείου που περιλαμβάνει κοινόχρηστους χώρους υποδοχής, παραμονής, εστίασης και αναψυχής πελατών, υπνοδωμάτια, λουτρά και βοηθητικούς χώρους. Ελάχιστη δυναμικότητα 10 δωμάτια, 20 κλίνες Μέγιστη δυναμικότητα: 40 κλίνες.

- Ξενοδοχεία τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων 5, 4 και 3 αστέρων.

Πρόκειται για ξενοδοχεία, που διαθέτουν κοινόχρηστους χώρους υποδοχής και παραμονής πελατών, βοηθητικούς χώρους και περιλαμβάνουν διαμερίσματα ενός, δύο ή περισσότερων κύριων χώρων με πλήρες λουτρό και μικρό μαγειρείο. Ελάχιστη δυναμικότητα : 20 κλίνες. Μέγιστη δυναμικότητα: 40 κλίνες.

- Ενοικιαζόμενα δωμάτια 4 «κλειδιών», σε συγκρότημα μέχρι 10 δωματίων

Ελάχιστη δυναμικότητα: 5 δωμάτια, 10 κλίνες.

- Ενοικιαζόμενα επιπλωμένα διαμερίσματα 4 «κλειδιών» σε συγκρότημα μέχρι 20 δωματίων

Ελάχιστη δυναμικότητα: 5 δωμάτια, 10 κλίνες.

- Τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες

Οι Τουριστικές Επιπλωμένες κατοικίες είναι μεμονωμένες ή σε σειρά ή σε συγκρότημα μονόροφες ή δύοροφες μονοκατοικίες που έχουν αυτοτέλεια λειτουργίας, ανεξάρτητη εξωτερική προσπέλαση η κάθε μία και ιδιωτικότητα.

Η ίδρυσή τους γίνεται σύμφωνα με τις σχετικές προδιαγραφές και διαδικασίες που προβλέπονται στην αριθ. 530992/87 (ΦΕΚ 557/Β'87) απόφαση του ΕΟΤ, όπως ισχύει κάθε φορά.

Ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός κατοικιών 2.

Ελάχιστος συνολικός αριθμός κλινών 10. Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει για τα νησιά τα οποία έχουν πληθυσμό μέχρι 1500 κατοίκους.

- Τουριστικές κατασκηνώσεις Γ΄ Τάξης και άνω.

Περιορισμοί:

Σε οικόπεδα ή γήπεδα σε απόσταση μικρότερη των 3 km από τις ακτές **δεν επιδοτείται** η ίδρυση ενοικιαζόμενων δωματίων και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων.

Στα Δημοτικά Διαμερίσματα του Δήμου Ηγουμενίτσας **δεν επιδοτούνται** η ίδρυση ενοικιαζόμενων δωματίων, τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων.

Δεν επιδοτείται η ίδρυση ενοικιαζόμενων δωματίων, τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων στα κάτωθι Δ.Δ. του Νομού Ιωαννίνων:

- Δ.Δ. Μαρμάρων του Δήμου Ιωαννιτών.
- Δ.Δ. Ανατολής, Μπάφρας και Νεοκαισάρειας του Δήμου Ανατολής.
- Δ.Δ. Πεδινής, Αμπελειάς και Μπιζανίου του Δήμου Μπιζανίου.

- Δ.Δ. Κασικός, Βασιλικής, Δροσοχωρίου, Ηλιόκαλης, Καστρίτσας, Κουτσελιού, Λογγάδων και Πλατανιάς του Δήμου Παμβώτιδος.
- Δ.Δ. Αμφιθέας, Κρανούλας και Κρύας του Δήμου Περάματος.

* Οι ανωτέρω περιορισμοί εφαρμόζονται και στην περίπτωση της ίδρυσης επισκέψιμων αγροκτημάτων, με την εξαίρεση των ενοικιαζομένων δωματίων, των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και των ενοικιαζομένων επιπλωμένων διαμερισμάτων.

Περιορισμοί που αφορούν τις ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί χώρων εστίασης και αναψυχής:

Επιδοτείται μόνο η ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμός εστιατορίων κλασσικού τύπου (Πώληση γευμάτων προς επιτόπια κατανάλωση με πώληση ποτών που συνοδεύουν τα γεύματα, Κωδικός ΣΤΑΚΟΔ 553.1), τα παραδοσιακά καφενεία (Κωδικός ΣΤΑΚΟΔ 554.2) και οι επιχειρήσεις τροφοδοσίας με τρόφιμα (κέτερινγκ) - Κωδικός ΣΤΑΚΟΔ 555.2.

Δεν επιδοτείται η ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμός αιθουσών δεξιώσεων, εστιατορίων αυτοεξυπηρέτησης, ταχείας εξυπηρέτησης (φαστ – φουντ), εστιατορίων που πωλούν μερίδες φαγητού σε πακέτα, καταστήματα που πωλούν σουβλάκια, σάντουιτς κλπ, πιτσαρίες, ψητοπωλεία (Κωδικός ΣΤΑΚΟΔ 553.1).

Δεν επιδοτείται η ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμός ζαχαροπλασטיών (Κωδικός ΣΤΑΚΟΔ 553.2).

Δεν επιδοτείται η ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμός μπαρ, σνακ - μπαρ, νυχτερινών κέντρων, νάιτ – κλαμπ, μπυραρίες, παμπ (Κωδικός ΣΤΑΚΟΔ 554.1).

Δεν επιδοτείται η ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμός καφενείων εκτός των παραδοσιακών (Κωδικός ΣΤΑΚΟΔ 554.2).

Δεν επιδοτείται η ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμός καντίνων (Κωδικός ΣΤΑΚΟΔ 555.1).

L312 – Στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ μικρών επιχειρήσεων

Α. Πεδίο Εφαρμογής

Στο υπομέτρο εντάσσονται οι ακόλουθες δράσεις:

- Ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί βιοτεχνικών μονάδων. Οι ενδεικτικοί κλάδοι στους οποίους υπάγονται οι επιχειρήσεις της δράσης αυτής περιγράφονται στον πίνακα καλυπτόμενων τομέων στο τέλος του φυλλαδίου.
- Ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών. Οι ενδεικτικοί κλάδοι στους οποίους υπάγονται οι επιχειρήσεις της δράσης αυτής περιγράφονται στον πίνακα καλυπτόμενων τομέων στο τέλος του φυλλαδίου.
- Ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α' μεταποίηση. Οι ενδεικτικοί κλάδοι στους οποίους

υπάγονται οι επιχειρήσεις της δράσης αυτής περιγράφονται στον πίνακα καλυπτόμενων τομέων στο τέλος του φυλλαδίου.

Για τις ανωτέρω δράσεις του υπομέτρου η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (όπως φωτοβολταϊκά, αξιοποίηση βιομάζας, γεωθερμία) με σκοπό την ίδια κατανάλωση, θα προμηθευτείται στο πλαίσιο της αξιολόγησης των επιχειρήσεων.

- Δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων όλων των κλάδων της τοπικής οικονομίας.

B. Δικαιούχοι

Φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εκτός των δικαιούχων του υπομέτρου L311, που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις πολύ μικρών επιχειρήσεων σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/EK και τον Καν (ΕΚ) 800/2008, εκτός αυτών που ενισχύονται από τα υπομέτρα L123 και L313 του Άξονα 4 του ΠΑΑ.

Γ. Ύψος ενίσχυσης – Συνολικό Κόστος

Ύψος ενίσχυσης: 60%

Ύψος επένδυσης: έως 300.000 € συνολικό κόστος

Ειδικότερα, για τη δράση της δικτύωσης ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η εξασφάλιση από το δικαιούχο της απαιτούμενης κρίσιμης μάζας για τη βιωσιμότητα του δικτύου, με πέντε (5) τουλάχιστον επιχειρήσεις. Από το σύνολο των επιχειρήσεων που συμμετέχουν θα πρέπει τουλάχιστον 5 ή τα 2/3 του συνόλου αν αντιστοιχούν σε περισσότερες από 5 επιχειρήσεις να δραστηριοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης του τοπικού προγράμματος σε αντικείμενο που σχετίζεται με τομείς και δραστηριότητες που εμπίπτουν στον Άξονα 4. (εάν το δίκτυο των επιχειρήσεων δεν προβλέπει ενέργειες για την προμήθεια εξοπλισμού ή την κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων το ύψος της επένδυσης ανέρχεται έως 100.000 €).

L313 – Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων

A. Πεδίο Εφαρμογής

Στο υπομέτρο εντάσσονται οι ακόλουθες δράσεις επιχειρηματικής δραστηριότητας:

- Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης
- Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί χώρων εστίασης και αναψυχής
- Ιδρύσεις και εκσυγχρονισμοί γραφείων οργάνωσης, πληροφόρησης και προώθησης αγροτικού τουρισμού.
- Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τουρισμού της υπαίθρου (εναλλακτικές μορφές τουρισμού, ειδικές μορφές τουρισμού, χώροι αθλοπαιδιών, χώροι γευσιγνωσίας)

Για τις ανωτέρω δράσεις του υπομέτρου η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (όπως φωτοβολταϊκά, αξιοποίηση βιομάζας, γεωθερμία) με σκοπό την ίδια κατανάλωση, θα προμηθευτείται στο πλαίσιο της αξιολόγησης των επιχειρήσεων.

B. Δικαιούχοι

Φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εκτός των δικαιούχων του υπομέτρου L311, που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις πολύ μικρών επιχειρήσεων σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ και τον Καν (ΕΚ) 800/2008.

Γ. Ύψος ενίσχυσης – Συνολικό Κόστος

Ύψος ενίσχυσης: 60%

Ύψος επένδυσης:

Όσον αφορά στις υποδομές διανυκτέρευσης (ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί) το συνολικό κόστος θα ανέρχεται μέχρι **600.000€ και έως 40 κλίνες**. Σημειώνεται, ότι οι παρεμβάσεις εκσυγχρονισμού των υποδομών διανυκτέρευσης δύνανται να αφορούν είτε ποιοτική αναβάθμιση, είτε και αύξηση της δυναμικότητας. Για τις λοιπές επιχειρήσεις (ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί), το συνολικό κόστος θα ανέρχεται μέχρι **300.000€**.

***ΠΡΟΣΟΧΗ: Ισχύουν οι περιορισμοί που περιγράφονται στη δράση L311:
«Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες»**

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ

L313 – Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων

A. Πεδίο Εφαρμογής

Στο υπομέτρο εντάσσονται οι ακόλουθες δράσεις δημοσίου χαρακτήρα:

- Ίδρυση και εκσυγχρονισμός τοπικών κέντρων τουριστικής πληροφόρησης (γραφεία – περίπτερα ενημέρωσης και πληροφόρησης),
- Σήμανση αξιοθέατων και μνημείων,
- Ποδηλατικές διαδρομές σε περιοχές της αγροτικής υπαίθρου,
- Προβολή και προώθηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των περιοχών.

Οι ανωτέρω δράσεις μπορούν να υλοποιηθούν και εντός περιοχών NATURA 2000.

B. Δικαιούχοι

Φορείς υλοποίησης δύναται να είναι ΟΤΑ, τα νομικά τους πρόσωπα και άλλοι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και ιδιωτικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων δημόσιου χαρακτήρα.

Γ. Ύψος ενίσχυσης – Συνολικό Κόστος

Ύψος ενίσχυσης:

Για τις τρεις πρώτες παρεμβάσεις δημόσιου χαρακτήρα το ύψος ενίσχυσης ανέρχεται στο **100%** του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού, ενώ για την τέταρτη παρέμβαση «Προβολή και προώθηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των περιοχών» το ύψος ενίσχυσης ανέρχεται στο **70%**.

Ύψος επένδυσης:

Για τις δράσεις δημοσίου χαρακτήρα το συνολικό κόστος ανέρχεται μέχρι **300.000€** εκτός της δράσης «Προβολή και προώθηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των περιοχών» όπου το συνολικό κόστος ανέρχεται μέχρι **100.000€**. Τα ανωτέρω ποσά είναι πλέον Φ.Π.Α. εφόσον δικαιούχοι είναι ΟΤΑ, νομικά πρόσωπα αυτών ή λοιποί φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης και εφόσον η εν λόγω δαπάνη είναι επιλέξιμη.

L321 – Βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό

A. Πεδίο Εφαρμογής

Στο υπομέτρο εντάσσονται οι ακόλουθες δράσεις:

- Έργα υποδομής μικρής κλίμακας (μικρά εγχειρίσματα έργα, έργα διαχείρισης υδατικών πόρων, μικρά έργα πρόσβασης στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις).
- Χώροι άσκησης πολιτιστικών, αθλητικών, εκπαιδευτικών, περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων, καθώς και δραστηριοτήτων κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης, όπως κέντρα φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας, δημοτικές βιβλιοθήκες, ωδεία κ.λπ..

- Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς – στήριξη πολιτιστικών φορέων για μικρής κλίμακας υποδομή, προμήθεια εξοπλισμού, μουσικών οργάνων, στολών.

B. Δικαιούχοι

Για τα έργα υποδομής μικρής κλίμακας ΟΤΑ α΄ βαθμού.

Για τη δεύτερη δράση ΟΤΑ α΄ βαθμού και τα νομικά τους πρόσωπα, καθώς και ιδιωτικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων δημόσιου χαρακτήρα

Για τη δράση των πολιτιστικών εκδηλώσεων ΟΤΑ, τα νομικά τους πρόσωπα και άλλοι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και ιδιωτικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων δημόσιου χαρακτήρα.

Γ. Ύψος ενίσχυσης – Συνολικό Κόστος

Ύψος ενίσχυσης:

Για τις δύο πρώτες παρεμβάσεις το ποσοστό ενίσχυσης ανέρχεται στο **100%** του συνολικού προϋπολογισμού, ενώ για την τρίτη παρέμβαση «Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς – στήριξη πολιτιστικών φορέων για μικρής κλίμακας υποδομή, προμήθεια εξοπλισμού, μουσικών οργάνων, στολών» το ύψος ενίσχυσης ανέρχεται στο **75%**.

Ύψος επένδυσης:

Όσον αφορά στα έργα υποδομής μικρής κλίμακας (μικρά εγχειοβελτιωτικά έργα, έργα διαχείρισης υδατικών πόρων, μικρά έργα πρόσβασης στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις) το συνολικό κόστος ανέρχεται έως **500.000€**. Όσον αφορά τη δεύτερη δράση το συνολικό κόστος ανέρχεται έως **300.000€**. Τέλος για τη δράση των πολιτιστικών εκδηλώσεων το συνολικό κόστος ανέρχεται έως **30.000€**. Τα ανωτέρω ποσά είναι πλέον Φ.Π.Α. εφόσον δικαιούχοι είναι ΟΤΑ, νομικά πρόσωπα αυτών ή λοιποί φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης και εφόσον η εν λόγω δαπάνη είναι επιλέξιμη.

ΠΡΟΣΟΧΗ: οι ανωτέρω δράσεις δεν μπορούν να αφορούν επιχειρηματική δραστηριότητα και να αποφέρουν έσοδα στους δικαιούχους κατά τη διάρκεια αλλά και μετά την υλοποίηση του έργου.

L322 – Ανακαίνιση και ανάπτυξη των χωριών

A. Πεδίο Εφαρμογής

Στο υπομέτρο εντάσσονται έργα για την αναβάθμιση χωριών σε εφαρμογή συνολικής μελέτης αναβάθμισης και όχι σημειακές παρεμβάσεις.

Ειδικότερα, αφορά:

- βελτίωση και ανάπτυξη κοινοχρήστων χώρων
- αποκατάσταση εξωτερικών όψεων κτισμάτων

Βασική προϋπόθεση για την υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων είναι η ύπαρξη μελέτης συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης και ανάδειξης του οικισμού ή η ύπαρξη σχεδίου αναβάθμισης αυτού. Επιπλέον, οι παρεμβάσεις, θα πρέπει να υλοποιούνται σύμφωνα με ποιοτικά χαρακτηριστικά που αφορούν τη διατήρηση της τοπικής αρχιτεκτονικής και του τοπικού φυσικού περιβάλλοντος.

Το μέτρο δεν εφαρμόζεται σε χαρακτηρισμένους παραδοσιακούς οικισμούς.

Κατά προτεραιότητα θα εντάσσονται περιοχές στις οποίες έχουν ήδη ολοκληρωθεί τα βασικά δίκτυα (π.χ. ύδρευσης, αποχέτευσης).

B. Δικαιούχοι

Για την πρώτη δράση ΟΤΑ α΄ βαθμού.

Για τη δεύτερη δράση, φυσικά ή νομικά πρόσωπα που είναι νόμιμοι ιδιοκτήτες του ακινήτου για το οποίο προορίζεται η ενίσχυση.

Γ. Ύψος ενίσχυσης – Συνολικό Κόστος

Ύψος ενίσχυσης:

Το ύψος ενίσχυσης ανέρχεται μέχρι το **100%** του συνολικού προϋπολογισμού για τη δράση βελτίωση και ανάπλαση κοινοχρήστων χώρων και **60%** για τη δράση της αποκατάσταση εξωτερικών όψεων κτισμάτων.

Ύψος επένδυσης:

Ο προϋπολογισμός θα ανέρχεται έως **1.000.000 €** συνολικά ανά οικισμό και **40.000 €** για κάθε παρέμβαση αποκατάστασης εξωτερικών όψεων ιδιωτικών κτιρίων

ΠΡΟΣΟΧΗ: οι ανωτέρω δράσεις δεν μπορούν να αφορούν επιχειρηματική δραστηριότητα και να αποφέρουν έσοδα στους δικαιούχους κατά τη διάρκεια αλλά και μετά την υλοποίηση του έργου.

L323 – Διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς

A. Πεδίο Εφαρμογής

Στο υπομέτρο εντάσσονται οι ακόλουθες δράσεις:

- Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση περιοχών, όπως βελτίωση – σήμανση μονοπατιών, φυτοτεχνικές εργασίες, τεχνικά έργα μικρής κλίμακας για την προστασία του εδάφους, διαμόρφωση θέσεων θέας, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης.
- Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση πολιτισμικών χαρακτηριστικών της αγροτικής υπαίθρου τα οποία δεν είχαν ποτέ παραγωγική δραστηριότητα (όπως βρύσες, γεφύρια).
- Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση πολιτισμικών χαρακτηριστικών της αγροτικής υπαίθρου τα οποία είχαν παραγωγική δραστηριότητα μόνο κατά το

παρελθόν και ενισχύονται ώστε να καταστούν επισκέψιμα και επιδεικτικά (όπως μύλοι, λιοτριβία, πατητήρια).

- Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση τοπίου της υπαίθρου (όπως αποκατάσταση περιβαλλοντικά υποβαθμισμένων περιοχών, δενδροφυτεύσεις με ενδημικά είδη).
- Παρεμβάσεις σε υφιστάμενα κτίρια για τη μετατροπή τους σε μουσεία-συλλογές-εκθετήρια που σχετίζονται με τη λαογραφική / αγροτική / πολιτιστική κληρονομιά

Η πρώτη δράση εφαρμόζεται κατά προτεραιότητα σε περιοχές Natura 2000.

Ως προς τα έργα της διατήρησης, αποκατάστασης και αναβάθμισης πολιτισμικών χαρακτηριστικών της αγροτικής υπαίθρου θα πρέπει να ισχύουν τα ακόλουθα:

- α) να εξασφαλίζεται η ευχερής πρόσβαση σε αυτά,
- β) να υλοποιούνται σύμφωνα με ποιοτικά χαρακτηριστικά που συνεισφέρουν στη διατήρηση της τοπικής αρχιτεκτονικής και του φυσικού περιβάλλοντος,
- γ) να μην αφορούν ανακατασκευή από ίχνη ή ερείπια κτισμάτων.

Επιπλέον, τα έργα της τρίτης δράσης (μύλοι, λιοτριβία, πατητήρια) θα πρέπει:

- α) να διατηρήσουν τη μη παραγωγική τους δραστηριότητα,
- β) να μη χρησιμοποιούνται / χρησιμοποιηθούν ως κατοικία.

B. Δικαιούχοι

ΟΤΑ, τα νομικά τους πρόσωπα και άλλοι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και ιδιωτικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων δημόσιου χαρακτήρα.

Για τη τρίτη δράση (μύλοι, λιοτριβία, πατητήρια), ΟΤΑ, τα νομικά τους πρόσωπα και άλλοι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, ιδιωτικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων, καθώς και φυσικά και νομικά πρόσωπα.

Γ. Ύψος ενίσχυσης – Συνολικό Κόστος

Ύψος ενίσχυσης:

Το ύψος ενίσχυσης ανέρχεται μέχρι το **100%** του συνολικού προϋπολογισμού, εκτός της τρίτης δράσης (μύλοι, λιοτριβία, πατητήρια) που ανέρχεται στο **75%**.

Ύψος επένδυσης:

Το συνολικό κόστος των παρεμβάσεων μπορεί να ανέλθει μέχρι **300.000 €** εκτός της τρίτης δράσης (μύλοι, λιοτριβία, πατητήρια) που μπορεί να ανέλθει μέχρι **200.000 €**. Τα ανωτέρω ποσά είναι πλέον Φ.Π.Α. εφόσον δικαιούχοι είναι ΟΤΑ, νομικά πρόσωπα αυτών ή λοιποί φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης και εφόσον η εν λόγω δαπάνη είναι επιλέξιμη.

ΠΡΟΣΟΧΗ: οι ανωτέρω δράσεις δεν μπορούν να αφορούν επιχειρηματική δραστηριότητα και να αποφέρουν έσοδα στους δικαιούχους κατά τη διάρκεια αλλά και μετά την υλοποίηση του έργου.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΩΝ ΤΟΜΕΩΝ

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΚΛΑΔΟΥ
Εξόρυξη διακοσμητικών και οικοδομικών λίθων, ασβεστόλιθου, γύψου, κιμωλίας και σχιστόλιθου
Κοπή, μορφοποίηση και τελική επεξεργασία λίθων
Παραγωγή ζαχαρωδών προϊόντων από φρούτα και λαχανικά
Αρτοποιία, παραγωγή νωπών ειδών ζαχαροπλαστικής
Παραγωγή φρυγανιών, μπισκότων, παραγωγή διατηρούμενων ειδών ζαχαροπλαστικής
Παραγωγή κακάο, σοκολάτας και ζαχαρωτών
Παραγωγή μακαρονιών, λαζανιών, κουσκούς και παρόμοιων αλευρωδών προϊόντων
Επεξεργασία τσαγιού και καφέ
Παραγωγή άλλων ειδών διατροφής μ.α.κ. (μη αναγραφόμενης κατηγορίας)
Παραγωγή αποσταγμένων αλκοολούχων ποτών
Υφαντήρια
Ταπητουργία
Κατασκευή ενδυμάτων εργασίας
Κατασκευή ειδών ταξιδιού, τσαντών και παρόμοιων ειδών, ειδών σελοποιίας και σαγματοποιίας
Πριόνισμα, πλάνισμα και εμποτισμός ξύλου
Κατασκευή ξυλουργικών προϊόντων για την οικοδομική
Κατασκευή ειδών από φελλό και ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτική
Κατασκευή κυματοειδούς χαρτιού και χαρτονιού και ειδών συσκευασίας από χαρτί και χαρτόνι.
Παραγωγή άλλων οργανικών βασικών χημικών ουσιών (παραγωγή ξυλάνθρακα)
Παραγωγή σαπουνιών και απορρυπαντικών, προϊόντων καθαρισμού και στίλβωσης
Παραγωγή αιθέριων ελαίων
Κατασκευή κοίλου γυαλιού
Κατασκευή κεραμικών ειδών οικιακής χρήσης και κεραμικών διακοσμητικών ειδών
Κατασκευή άλλων κεραμικών προϊόντων
Κατασκευή ειδών μαχαιροποιίας
Κατασκευή εργαλείων
Κατασκευή άλλων γεωργικών και δασοκομικών μηχανημάτων
Κατασκευή καρεκλών και καθισμάτων
Κατασκευή άλλων επίπλων για γραφεία και καταστήματα
Κατασκευή άλλων επίπλων κουζίνας
Κατασκευή άλλων επίπλων
Κατασκευή κοσμημάτων και συναφών ειδών
Κατασκευή μουσικών οργάνων
Παντοπωλεία
Λιανικό εμπόριο οινοπνευματωδών και λοιπών ποτών
Λιανικό εμπόριο αναμνηστικών ειδών και ειδών λαϊκής τέχνης
Επισκευή υποδημάτων κάθε είδους και άλλων δερμάτινων ειδών
Καλλιτεχνική και λογοτεχνική δημιουργία και ερμηνεία
Εκμετάλλευση αιθουσών θεαμάτων και συναφείς δραστηριότητες
Υπαίθριες ψυχαγωγικές εκδηλώσεις και πάρκα αναψυχής
Πλύσιμο και στεγνό καθάρισμα κλωστοϋφαντουργικών και γούνινων προϊόντων

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΚΛΑΔΟΥ
Δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων
Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία

Ο ανωτέρω πίνακας είναι ενδεικτικός και όχι δεσμευτικός. Σε περίπτωση που κάποιος τομέας ή κλάδος δραστηριοτήτων δεν αναφέρεται στον παραπάνω πίνακα, ο υποψήφιος επενδύτης μπορεί να ζητήσει εγγράφως διευκρινήσεις από την Ο.Τ.Δ. το αργότερο πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν την εκπνοή της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής και εφόσον έχουν ζητηθεί τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν την ημερομηνία αυτή (καταληκτική ημερομηνία υποβολής).

**Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται για περισσότερες
πληροφορίες στην :
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ Α.Ε. - Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ
Πλ. Πύρρου & Μ. Αγγέλου 1, 453 32 Ιωάννινα
Τηλ. Κέντρο Επικοινωνίας 2651036686,2651074187,2651076102
Fax.: 2651033419
Ιστοσελίδα : www.epirusa.gr**